

3.4.2024

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan neuvottelukunnan sisäisen tarkastuksen jaoston kokous

Aika	3.4.2024 klo 10-12
Paikka	nh Loppupeli, Mariankatu 9
Osallistujat	neuvotteleva virkamies Heli Iirola, valtiovarainministeriö (puheenjohtaja) tarkastusneuvos Mikko Helkiö, valtioneuvoston kanslia ylitarkastaja Sauli Heinimaa, ulkoministeriö tarkastusjohtaja Kaisa Sistonen, oikeusministeriö tarkastuspäällikkö Tuula Weckman, sisäministeriö vanhempi hallitussihteeri Tuomas Hyvärinen, puolustusministeriö tarkastusneuvos Tiina Hallberg, opetus- ja kulttuuriministeriö hallitusneuvos Pasi Ovaska, liikenne- ja viestintäministeriö tarkastusneuvos Hannu Kananen, työ- ja elinkeinoministeriö hallitusneuvos Kalle Tervo, sosiaali- ja terveysministeriö tarkastusneuvos Niina Sipiläinen, ympäristöministeriö assistentti Kristiina Päivärinne, valtiovarainministeriö (sihteeri)
Kutsutut asiantuntijat	pääjohtaja Sami Yläoutinen, VTV, tilintarkastusjohtaja Väinö Viherkoski, VTV
Poissa	tarkastuspäällikkö Sari Anttila, maa- ja metsätalousministeriö ulkoasianhallinnon tarkastaja Ari Rouhe, ulkoministeriö

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti kaikki tervetulleeksi.

Asialista hyväksyttiin sellaisenaan.

2. VTV:n ja sisäisten tarkastajien yhteistyö, Sami Yläoutinen, Väinö Viherkoski

Sami Yläoutinen ja Väinö Viherkoski kertoivat VTV:n tarkastuksien organisoinnista ja VTV:n toiveista liittyen sisäisten tarkastajien ja VTV:n yhteistyöhön. VTV:n tarkoituksena on edelleen vahvistaa kirjanpitoyksikkö- ja virastokohtaisia merkittävimpien prosessien kontrolleja ja toiveena sisäisille tarkastajille on yhteistyön vahvistaminen näiden yleisten prosessien osalta sekä yhteinen keskustelu KPY-tason ydinprosessien ja niiden avainkontrollien tarkastamisesta.

Keskustelussa nousi esille sisäisten tarkastusten raporttien hyödyllisyys VTV:lle sekä sisäisten tarkastajien toiveet yhteistyön tiivistämiselle, joita olivat mm. VTV:n tarkastuksissa annettujen suositusten saattaminen sisäisten tarkastajien tietoon, sekä foorumi, jossa olisi mahdollista läpikäydä VTV:n antamia suosituksia ja niiden toimeenpanoa. Viherkoski mainitsi, että prosessien riskien ennakoinnissa ja arvioinnissa VTV hyödyntää kirjanpitoaineiston

tosittelajien tuntemusta. Viherkoski tarjoutui esittelemään asiaa jaoston jäsenille erillisessä tilaisuudessa.

Jaosto esitti VTV:lle toiveen sisällyttää sisäiset tarkastajat VTV-raporttien jakeluun. Viherkoski totesi VTV:ltä tulevan enää hyvin vähän väliraportteja. Sen sijaan kirjanpitoyksiköille annetaan vuosiyhteenvedo, jonka lisäksi VTV antaa havaintoraportteja. Lähtökohtaisesti sellaiset havaintoraportit, joissa on laajemmin huomioita, on tarkoitus välittää sisäisille tarkastajille. Havaintoraporttien osalta sisäiset tarkastajat voivat pyytää jakelulistalle lisäämistä oman tilintarkastajan kautta. Sisäiset tarkastajat toivovat raporttien jakelun osalta automaatiota ja Viherkoski lupasi ottaa VTV:lla esiin havaintoraporttien automaattisen jakelun sisäisille tarkastajille.

Yhtenä keskustelunaiheena tapaamisessa oli INTOSAI, josta Viherkoski kertoi merkittävänä uudistuksena tulleen tarkastajien oma osaaminen –standardin 150, jonka pohjalta myös VTV:lla on laadittu koulutusta ja tehty aineistoja.

Lisäksi jaoston toiveena VTV:lle oli yhteistä keskustelua riskeistä. Viherkoski totesi, että kirjanpitoyksiköiden merkittävimpiin prosesseihin liittyvää riskikeskustelua olisi hyvä käydä tilintarkastajien kanssa. Keskustelu tulisi käydä kirjanpitoyksikötasolla kytkettynä nimenomaan tilintarkastuksiin. Esiin nousi myös mahdollinen yhteisten prosessien tarkastamisesta käytävä riskikeskustelu, mutta VTV:lta todettiin keskustelun olevan haastavaa laajan ja jatkuvasti muuttuvan kentän takia. Viherkoski totesi tosittelajien ja liikekirjanpidon tilin olevan avainasemassa prosessin ymmärryksessä ja sitä kautta riskien analysoinnissa. UM esitti toiveen VTV:n ja UM:n välisestä riskikeskustelusta liittyen riskien laajempaan arviointiin.

Tapaamisessa keskusteltiin lisäksi VTV:n ja sisäisten tarkastajien yhteistyöstä korruptiontorjunnassa. Yläoutinen kertoi, että VTV:n tarkastussuunnitelmaan sisältyy tuloksellisuustarkastus korruptiontorjunnasta eri viranomaisissa ja valtion korruption vastaisen strategian ja toimenpideohjelman toteutuksesta. Tarkastus toteutunee syksyllä. Keskustelussa nousi esiin myös korruptionvastaisen strategian päivitys, josta todettiin, että VN yleisistunto on hyväksynyt OM:n ehdotuksen, jonka mukaan strategian periaatepäätös pidetään voimassa ja siihen liittyvä toimenpideohjelma tullaan päivittämään.

Muina aiheina jaoston osalta nostettiin esille rajanveto tilintarkastuksen, laillisuustarkastuksen ja tuloksellisuustarkastuksen välillä. Sisäisessä tarkastuksessa tämänkaltaista jaottelua sisäisen valvonnan osalta ei tehdä. Viherkoski kertoi VTV:n osalta sisäisen valvonnan kohdistuvan taloudellisen tiedon tuottamiseen ja kyseistä jaottelua käytetään VTV:llä.

Jaoston osalta toivottiin myös mahdollisuutta osallistua koulutuksiin sellaisten järjestelmien osalta, joita pystyisi hyödyntämään tarkastajan työssä. Viherkoski totesi VTV:n voivan tukea tarkastajien osaamista esim. Power BI:n koulutuksen kautta.

Viherkoski kertoi vielä ottavansa mielellään vastaan kommentteja tilintarkastuksen yhteenvedoraportin viimevuotisesta yhteisten prosessien osuudesta ja totesi vievänsä eteenpäin kokouksessa esitettyjä konkreettisia toiveita raporttien jakelun ja yhteisten keskustelujen osalta. Arvioitiin, että korruptiontorjunnan osalta yhteistyö etenee parhaiten

VTV:n tulevan tarkastuksen kautta. Yhteistyöfoorumin osalta Viherkoski vie eteenpäin toiveen yhteisistä keskusteluista VTV:n ja sisäisten tarkastajien kesken.

3. Edellisen kokouksen 8.2.2024 pöytäkirjan hyväksyminen

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin sellaisenaan.

4. Pienryhmien tilannekatsaus

a. VTV-yhteistyö pienryhmä

Pienryhmän osalta todettiin, että pienryhmä jatkaa toimintaansa varmistamalla VTV:n ja sisäisten tarkastajien yhteistyö -tapaamisessa esiin tulleiden toiveiden etenemistä. Esitettiin myös vuoden päähän vastaavaa tapaamista sekä kutsua Viherkoskelle kertomaan jaostolle Palkeiden tositelajeista.

b. Yhteistyö valtionhallinnon sisäisten tarkastajien kanssa

Pienryhmässä on pohdittu tarvetta perustaa kaikille valtionhallinnon sisäisille tarkastajille yhteinen foorumi, jossa ministeriöiden ja virastojen tarkastajat voisivat jakaa omia hyviä käytänteitä ja verkostoitua. Suunnitteilla on vuosittainen yhteinen läsnä-tapaaminen, jossa mahdollistettaisiin verkostoituminen sekä oman osaamisen jakaminen tarkastajien kesken. Aiheesta on tekeillä virastoille kysely, jonka avulla kartoitetaan minkälaista yhteistyötä/toimintaa kaivataan ja onko halukkuutta vuosittaisille yhteisille läsnä-tapaamisille. Kysely on tarkoitus lähettää huhtikuussa ja vastausaikaa siihen annetaan 1-2 viikkoa. Iirola tulee kysymään sähköpostilla jaoston jäseniltä heidän oman hallinnonalansa sisäisten tarkastajien ajantasaisia tietoja kyselyn lähettämistä varten.

c. Sisäisen tarkastuksen asema –pienryhmä

Pienryhmän alustavaan muistiolounnokseen on tuotu erilaisia vaihtoehtoja jaoston asemasta kuten kansliapäällikkökokouksen alaisuudessa toimiva jaosto, itsenäinen sisäisen tarkastuksen neuvottelukunta sekä nykyinen toimintamalli. Muistiossa on arvioitu eri toimintamalleja SWOT-analyysien kautta ja muistio tullaan jakamaan jaoston jäsenille kommentoiville, kun sitä ollaan saatu työstettyä eteenpäin.

5. SIVA-hanke, tilannekatsaus

SIVA-hankkeen osalta sisäisen valvonnan toimintaohje ja mallipohja ovat valmistumassa, mutta arviointikehikko on vielä keskeneräinen. Alkuperäisen projektisuunnitelman mukaan ohjeen ja mallipohjan sekä arviointikehikon oli tarkoitus olla valmiina huhtikuun loppuun mennessä. Arviointikehikon päivityksen viivästyessä on pohdinnassa, meneekö ohje ja mallipohja erikseen lausuntokierrokselle alkuperäisen aikataulun mukaan, vai laitetaanko ohje

ja mallipohja, sekä arviointikehikko yhtä aikaa lausuntokierrokselle molempien valmistuttua. Uusin versio tulee löytymään Tiimeri-työtilasta, jossa siihen voi käydä tarkemmin tutustumassa. Työn valmistuttua se menee lausuntopalveluun lausuttavaksi. Tuotosta tullaan myös esittelemään tulevassa IIA:n syysseminaarissa.

6. Yhteiskokous tietosuojavastaavien kanssa

Sovittiin, että kutsutaan jaoston seuraavaan kokoukseen OM:n tietosuojavastaava Johanna Järvinen kertomaan tietosuojavastaavien verkostosta.

7. Pakotteet ja vastuullisuusasiat

Kokouksessa nostettiin esille sisäisten tarkastajien tarve tarkastaa Hanselin pakotevahvistuksia. Jätettiin pohdintaan, kutsutaanko johonkin seuraavista jaoston kokouksista Hanselin edustaja kertomaan heille tehtävistä auditoinneista sekä VM:n edustaja kertomaan Hansel-puitesopimuksen ulkopuolelle jäävien palveluntuottajien pakotevahvistusten käsittelystä.

8. Muut asiat

a. TSI-hanke, haastattelut

Puheenjohtaja muistutti TSI-hankkeeseen liittyvistä haastatteluista, jotka ovat alkamassa ja lupasi tiedustella haastattelukysymyksiä/aiheita OECD:lta samoin kuin sitä, käsitelläänkö haastatteluissa samoja asioita kuin 1,5 vuotta sitten lähetetyssä kyselyssä.

b. Ilmoittajansuoja- koulutus e-Oppivassa

Tiedoksi, että Ilmoittajansuojelukanavaan liittyvä koulutus on julkaistu e-Oppivassa.

9. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään 12.6.2024. klo 13-15.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.00.

Jakelu

Sisäisen tarkastuksen jaoston jäsenet